

Status for OA internasjonalt

Målet er å informere om:

1. Utviklingen av åpen tilgang i verden
2. Andre lands avtaler
3. Bibliodiversitet – mange veier til målet
 - PAR-avtaler
 - Publisering i åpne tidsskrifter (Gull)
 - Grønn åpen tilgang (arkiv)
 - RRS
 - Diamant åpen publisering
 - Open Research Europe

Sikt deltar i flere internasjonale fora

NORDLIC- nordisk konsortia samarbeid

ICOLC – internasjonal konsortia samarbeid

EUA Big Deals Group – Europeisk samarbeid

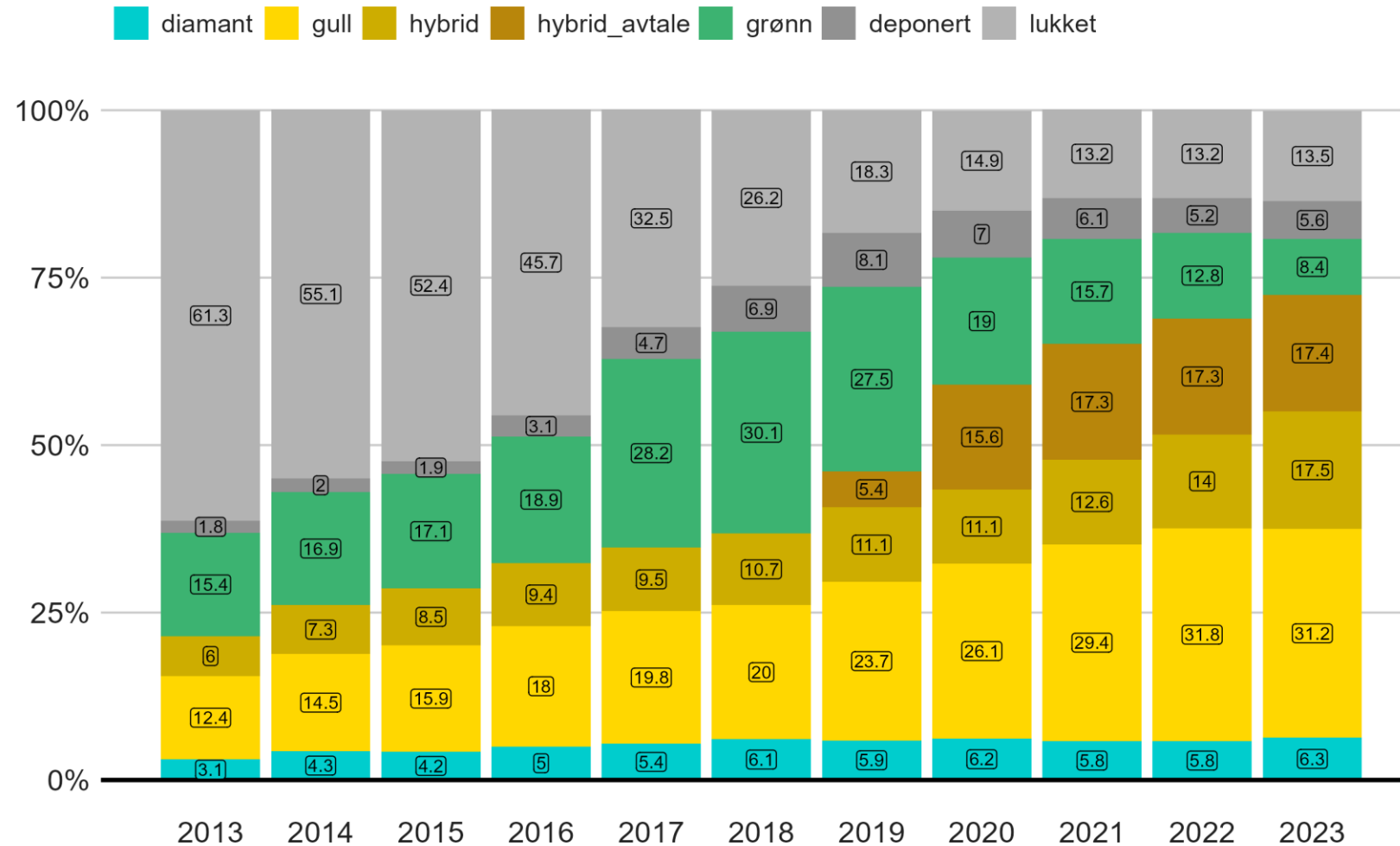
OA2020 – internasjonalt samarbeid om transformasjon av forretningsmodellen:

«Vi samarbeider om å transformere det nåværende publiseringssystemet, og erstatte abonnementsmodellen med nye modeller som sikrer at dataene er åpne og gjenbrukbare og at kostnadene er transparente og økonomisk bærekraftige»

Åpen tilgang i Norge

Distribusjon av åpen tilgang-artikler (%)

NVI - 2013-2023



Rank	Country	Region	Documents	Citable docum	Citations	Self-citations	Citations per c	H index
1	China	Asiatic Region	1043131	1018423	1094503	768786	1,05	1333
2	United States	Northern Ame	714412	609674	654637	270853	0,92	3051
3	India	Asiatic Region	306647	269183	252299	113231	0,82	858
4	United Kingdo	Western Euro	238568	201255	272435	66276	1,14	1928
5	Germany	Western Euro	202397	179861	202876	56510	1	1690
6	Italy	Western Euro	155258	137096	170158	54453	1,1	1333
7	Japan	Asiatic Region	134358	124330	102180	26579	0,76	1301
8	Canada	Northern Ame	128502	113461	137877	27662	1,07	1562
9	Spain	Western Euro	122876	111563	125846	29830	1,02	1215
10	France	Western Euro	122302	110009	121557	26658	0,99	1514
11	Australia	Pacific Region	119770	105340	156522	32458	1,31	1377
12	Russian Fede	Eastern Euro	107056	102298	48808	21776	0,46	753
13	South Korea	Asiatic Region	101414	97487	103479	23822	1,02	934
14	Brazil	Latin America	88827	82091	61621	17292	0,69	789
15	Turkey	Middle East	75305	69669	72639	18811	0,96	601
16	Iran	Middle East	73545	70828	81200	23941	1,1	490
17	Netherlands	Western Euro	72640	64918	88906	16478	1,22	1373
18	Saudi Arabia	Middle East	61900	59908	98077	31772	1,58	568
19	Indonesia	Asiatic Region	58224	56604	24340	10294	0,42	318
20	Poland	Eastern Euro	58169	53917	54714	13549	0,94	738
21	Switzerland	Western Euro	56553	50516	71853	12545	1,27	1291
➡	22 Sweden	Western Euro	49505	44997	60101	10415	1,21	1159
	23 Malaysia	Asiatic Region	45659	42281	48687	10817	1,07	504
	24 Taiwan	Asiatic Region	44393	41654	46802	8718	1,05	688
	25 Egypt	Africa/Middle	42118	40316	60192	20513	1,43	409
	26 Pakistan	Asiatic Region	40922	37937	64047	20269	1,57	428
	27 Belgium	Western Euro	40640	36489	49232	8196	1,21	1067
	28 Portugal	Western Euro	37796	33207	36606	7195	0,97	685
➡	29 Denmark	Western Euro	35616	32078	47758	8243	1,34	1014
	30 Hong Kong	Asiatic Region	34616	32566	55363	8613	1,6	800
	31 South Africa	Africa	34346	29815	33207	6992	0,97	652
	32 Austria	Western Euro	33491	29602	37090	6312	1,11	877
	33 Mexico	Latin America	32170	29088	22651	4579	0,7	598
➡	34 Norway	Western Euro	31173	28171	34273	6627	1,1	843

Norge = 0.6 % av totalen

2023
https://www.scimagojr.com/countryrank.php?year=2023#google_vignette

Land som har inngått PAR-avtaler

Rank	Country	Region	Documents
1	China	Asiatic Region	1043131
2	United States	Northern Ame	714412
3	India	Asiatic Region	306647
4	United Kingdom	Western Euro	238568
5	Germany	Western Euro	202397
6	Italy	Western Euro	155258
7	Japan	Asiatic Region	134358
8	Canada	Northern Ame	128502
9	Spain	Western Euro	122876
10	France	Western Euro	122302
11	Australia	Pacific Region	119770
12	Russian Fede	Eastern Euro	107056
13	South Korea	Asiatic Region	101414
14	Brazil	Latin America	88827
15	Turkey	Middle East	75305
16	Iran	Middle East	73545
17	Netherlands	Western Euro	72640
18	Saudi Arabia	Middle East	61900
19	Indonesia	Asiatic Region	58224
20	Poland	Eastern Euro	58169
21	Switzerland	Western Euro	56553
22	Sweden	Western Euro	49505
23	Malaysia	Asiatic Region	45659
24	Taiwan	Asiatic Region	44393
25	Egypt	Africa/Middle	42118
26	Pakistan	Asiatic Region	40922
27	Belgium	Western Euro	40640
28	Portugal	Western Euro	37796
29	Denmark	Western Euro	35616
30	Hong Kong	Asiatic Region	34616
31	South Africa	Africa	34346
32	Austria	Western Euro	33491
33	Mexico	Latin America	32170
34	Norway	Western Euro	31173
35	Singapore	Asiatic Region	27821
36	Thailand	Asiatic Region	26904
37	Greece	Western Euro	26893
38	Israel	Middle East	26795
39	Czech Republ	Eastern Euro	26166
40	Iraq	Middle East	25736
41	Finland	Western Euro	25607
42	Ukraine	Eastern Euro	21522
43	Ireland	Western Euro	21256
44	United Arab E	Middle East	19631
45	Chile	Latin America	19529
46	Romania	Eastern Euro	19348
47	Viet Nam	Asiatic Region	19196
48	Nigeria	Africa	18644
49	New Zealand	Pacific Region	18304
50	Colombia	Latin America	17149
51	Argentina	Latin America	16562
52	Hungary	Eastern Euro	15968

Markeringer

Land som har tre eller flere PAR-avtaler er merket med **gult**

Land som startet tidlig med PAR-avtaler er merket **oransje**

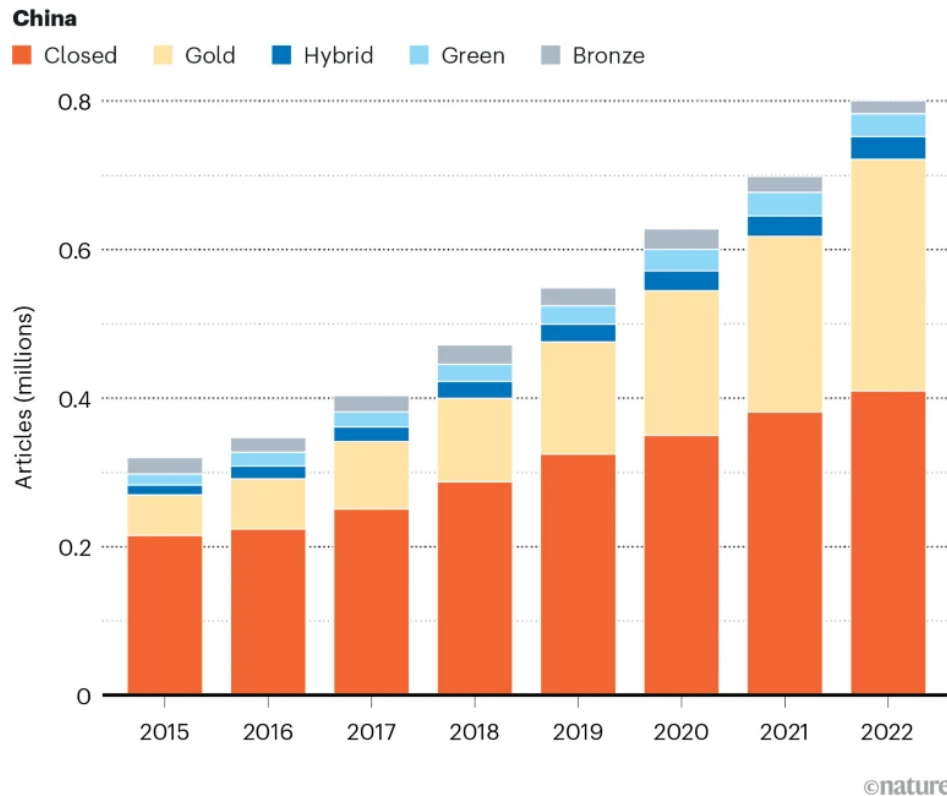
1 088 112 artikler publisert av land som tidlig inngikk P&L avtaler = 20 % av totalen

USA: ca 24000 publikasjoner i året som er omfattet av PAR-avtaler, ca 3,5% av totalen

Men hva med Kina?

Vanskelig å vite. Gikk bredt ut i 2019 og annonserte at de ville gå fra å betale for lesing til å betale for publisering. Så ble det stille.

Kostnadene til gull øker mye. PAR-avtaler blir for dyre



- Ønsker å styre utviklingen mot publisering i kinesiske tidsskrift, og ikke belønne publisering i prestisjetidsskrift. Vil antagelig ikke gjelde for de store universitetene som har mye internasjonalt samarbeid.
- Neppe nasjonal politikk om åpen tilgang

... og USA?

	2011	2016	2021
Lukket	66%	51%	44%
Grønn	19%	16%	18%
Gull	5%	14%	28%

In August 2022, the [White House Office of Science & Technology Policy \(OSTP\)](#) issued a memorandum on **Ensuring Free, Immediate, and Equitable Access to Federally Funded Research** calling on federal agencies "to update their public access policies as soon as possible to make publications and research funded by taxpayers publicly accessible, without an embargo or cost".

- The goal of the memo is to provide **free, immediate (without embargo), and equitable access to research** that is federally funded.
- Applies to **all** federal agencies, including those that fund Humanities and Social Sciences research.
- Applies to both **peer reviewed publications** and the underlying **scientific data**.

Internasjonal utvikling på åpen tilgang

- Fra 42 % åpent (2014) til 59 % (2022) globalt
- Gull øker mest
- Grønn har nedgang
- Antall lukkede artikler øker også (grunnet økt publiseringsmengde)
- Langt frem til målet om en transisjon av eksisterende tidsskrift

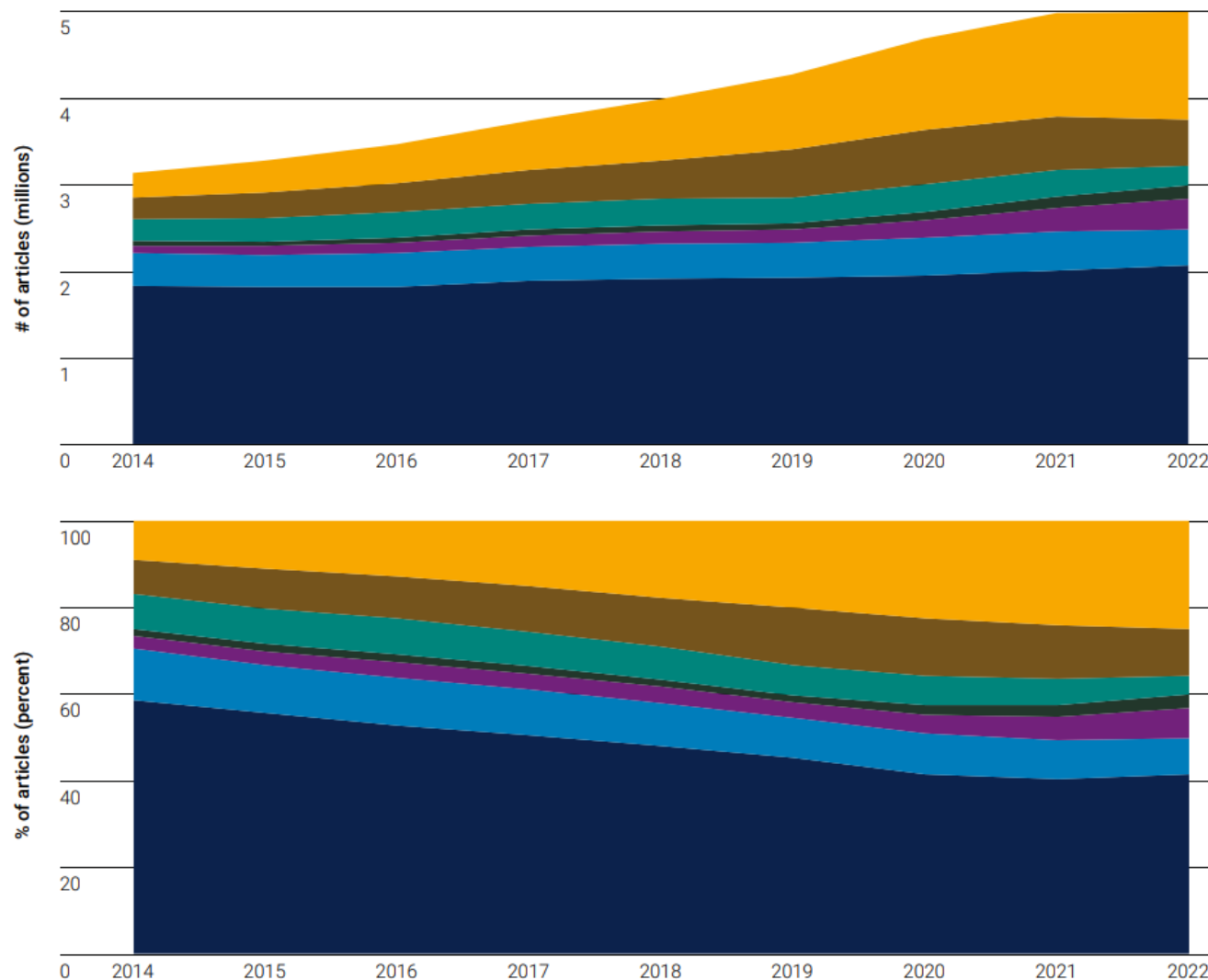
Kilde:

<https://www.jisc.ac.uk/reports/a-review-of-transitional-agreements-in-the-uk>

Figure 4: number (top) and proportion (bottom) of articles published globally by OA status, between 2014 and 2022.

Data source: Dimensions¹⁸⁴ and Unpaywall. Parameters: All articles. All titles for all publishers.

OA status: Closed (only) Gold (only) Green (only) Hybrid (only)
Bronze Gold and Green Hybrid and Green

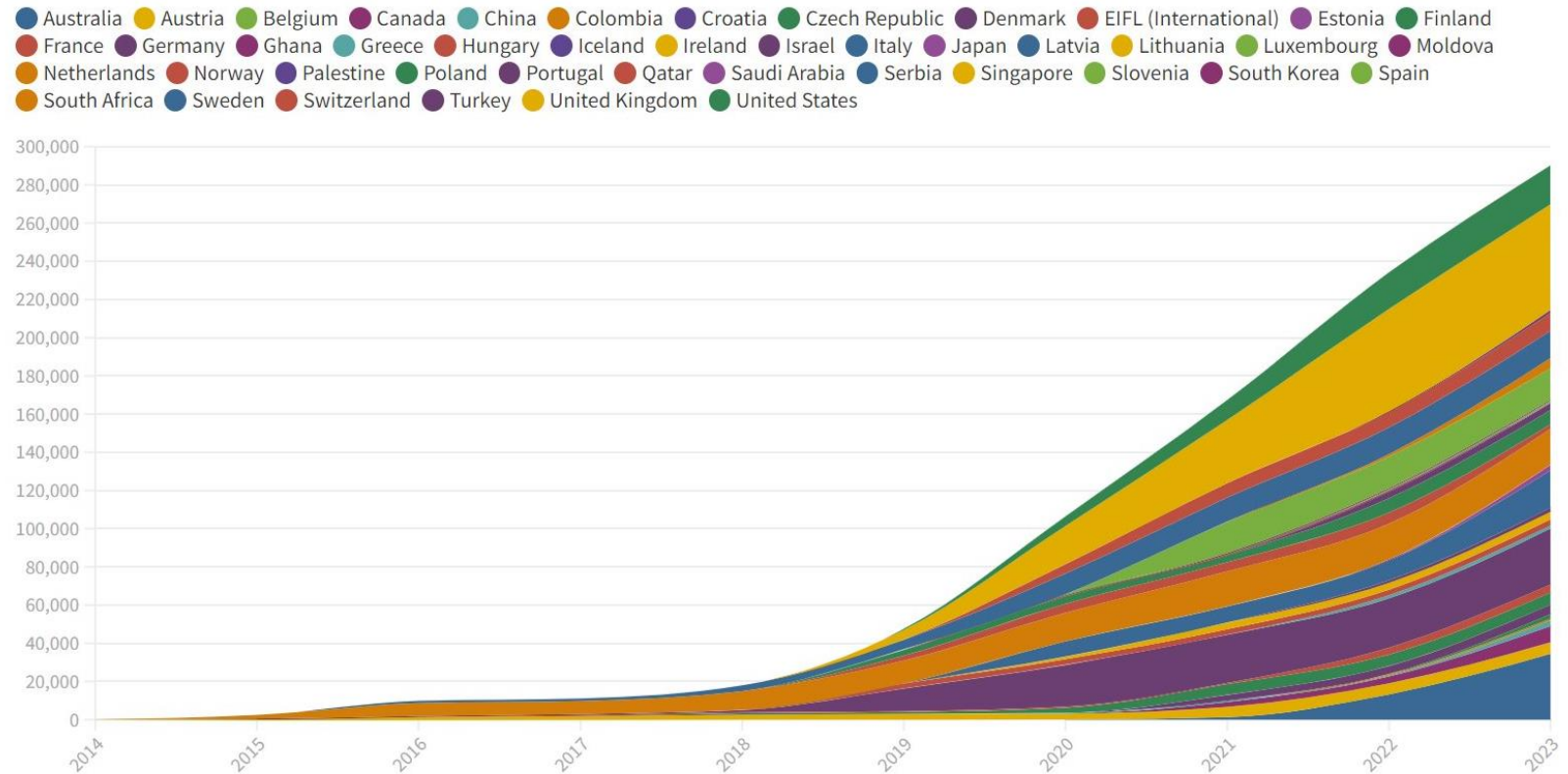


Kilde: JISC

Utvikling PAR-avtaler

Liten vekst før 2019, men så sterk vekst mot 2023

Mange nye avtaler inngått i 2024 som vil gi fortsatt vekst i publisering i PAR-avtaler





Det tyske konsortiet DEALs avtaler - betaler fortløpende for hver artikkel publisert

SpringerNature	Wiley	Elsevier
- PAR fee 2750 euro - Forutsetter også at minst 90% av institusjonene er med på avtalen i løpet av de tre første årene.	-PAR fee 2750 (Ulike priser for ulike tidsskrift) -Forutsetter også at minst 90% av institusjonene er med på avtalen i løpet av de tre første årene	- PAR-fee 2500 euro i 2024 hvis mer enn 90% av institusjonene er med. -Øker til 2550 euro (2627 i 2025)hvis mindre enn 70% deltar. - Cell Press og Lancet har PAR fee på 6450 euro i 2024 (6708 i 2025)
De som publiserer mindre får lavere pris og de som publiserer mer betaler mer.		Fremdeles under forhandling: Tilgang til arkiv for årene før 2022. (vil øke «PAR-fee» til 3125 i 2025) I tillegg antas det at det ligger betaling til Elsevier for direkte overføring til arkiv
Årlig prisøkning for PAR fee på 8% i 2020, 10% i 2021 og 12,5% i 2022, totalt årlig prisøkning på 2,8%		Årlig prisøkning på 3% for Core Hybrid og Gold, prisøkning for Lancet og Cell Press er 4%.

Storbritannia og Sverige : ønsker ikke en APC modell

- Sverige: « publishing as a service »
- Avtaler skal i størst mulig grad dekke kostnader knyttet til publisering
- Fast pris, foreløpig basert på historiske priser
- *Stykkpris betaling per artikkel kan gi høyere og mer uforutsigbare kostnader på lengre sikt for land som publiserer mye*

Deltakere i cOAlition S – nasjonale finansiører som kan/skal ha RRS som krav.

Australia: National Health and Medical Research Council (NHMRC)

Canada: Fonds de recherche du Québec

Finland: Academy of Finland

Frankrike: ANR – Agence Nationale de la Recherche

Irland: Science Foundation Ireland

Italia: The National Institute for Nuclear Physics (INFN)

Jordan: The Higher Council for Science and Technology

Luxembourg: National Research Fund

Nederland: NWO The Dutch Research Council

Norge: Norges forskningsråd

Polen: National Science Centre

Portugal: FCT

Sverige: Forte, FORMAS og Vinnova

Sveits: Swiss National Science Foundation

Sør-Afrika: SAMRC

UK: UK Research and Innovation

Østerrike: FWF

Wellcome Trust, Bill&Melinda Gates Foundation

WHO, TDR for research on diseases of poverty

ASASP – Aligning Science Across Parkinson's

Howard Hughes Medical Institute

Templeton World

EU kommisjonen

Rettighetsstrategi

- Per januar 2023 har over 70 institusjoner innført rettighetsstrategier
- Så vidt vi vet er det ingen land som har en nasjonal rettighetsstrategi.
- Spennende å se om de føderale forskningsfinansiørene i USA innfører en lignende strategi
- Hva er erfaringene hos institusjonene så langt?

The Brief – Clare & Esposito (rådgivere til forlagsbransjen) april 2024

- Hva skal forlagene gjøre med de motstridende meldingene fra cOAlition S (og andre finansiører)?
- Transformative avtaler har aldri handlet om å flippe tidsskrifter, men å flippe forskningsresultatene fra den enkelte institusjon til åpen tilgang. Hvis mange nok gjør det vil tidsskriftet flippe, men når vil det skje? Om ett år? Ti?
- Noen (Plan S) konsortier ser ut til å forvente at forlagene skal ha endret forretningsmodellen sin allerede.
- For å flippe må forlagene forvente å få betalt for publisering, men de samme konsortiene og finansiørene sier at de ikke lenger vil støtte APC'er fordi de ikke er bærekraftige og har ført til tvilsom forskningspraksis.
- Hvis du som forlag har gjort en forsøk på å tilpasse deg denne modellen, som for eksempel CUP, så føles det nå som om teppet blir dratt bort under deg. Hva slags nye modeller og tjenester skal de gå for?
- **Det er vanskelig utvikle nye modeller når premissene stadig endres.**
- The Brief <https://www.ce-strategy.com/the-brief/cancelled-check/>

Hva med diamant OA? Open Research Europe

- Publiseringsplattform levert av F1000 (som er eid av Taylor & Francis) lansert i 2021
 - Finansiert av EU-kommisjonen.
 - Skal være plattform for forskningsresultater finansiert gjennom H2020 og Horisont Europa
 - ORE er ikke et tidsskrift, men hvis en artikkel er publisert på ORE kan den ikke sendes til et tidsskrift
 - Mulighet for åpen fagfelle vurdering etter publisering
 - Kommisjonen dekker APC på €800 per artikkel
 - Per nå bare 635 artikler publisert på plattformen
- Hva er tankene rundt støtte til ORE hos norske forskningsinstitusjoner?